

Četrty kongres SKEI

Z novim vodstvom in večjo enotnostjo izboljšati skrb za ljudi

Delegati 4. kongresa SKEI so prejšnjo soboto pregledali delo v minulem štiriletnem obdobju in sprejeli nov program in spremembe statuta.

SKEI bo razvijal socialni dialog, s katerim se bo postavljajl po robu posledicam globalizacije.

Novi program so delegati potrdili enotno in ob zaključku kongresa izrazili tudi prepričanje, da bodo kos vsem novim izzivom.

Po besedah novega predsednika Draga Gajzerja bo SKEI svoje cilje skušal dosežati zlasti na pogajanjih.

O kongresu poročamo na straneh 2 do 6.

Drago Gajzer, novi predsednik SKEI

Usklajujejo se vse izhodiščne plače

Predstavniki sindikatov članov ZSSS s področja gospodarstva so na delovnem pogovoru 13. junija soglasno sprejeli naslednje tolmačenje usklajevanja izhodiščnih plač:

»Usklajujejo se izhodiščne plače po splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti in po kolektivnih pogodbah na področju gospodarskih dejavnosti. To pomeni, da se usklajujejo vse izhodiščne plače, ne glede na zatečeno raven, ki so določene v splošni kolektivni pogodbi, izhodiščne plače po kolektivnih pogodbah dejavnosti in izhodiščne plače po podjetniških kolektivnih pogodbah, ki izhajajo iz splošne oziroma kolektivne pogodbe dejavnosti.«

Brane Mišič, izvršni sekretar

Novi program so delegati enotno podprli z dvigom rok.

Konferenca o problematiki gospodarstva in brezposelnosti v Pomurju

Za zakon o ohranjanju in odpiranju novih delovnih mest v najmanj razviti regiji

Strani 7, 8, 9

Več narediti za človeka

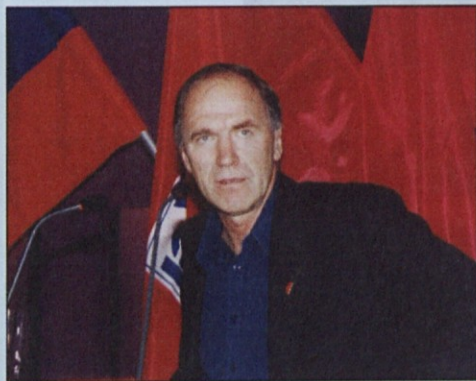
Novi predsednik SKEI je Drago Gajzer

V dvorani Smelta v Ljubljani je bil v soboto, 15. junija, 4. kongres SKEI. Delegati so sprejeli poročilo o delu v preteklem obdobju, nov program, spremembe in dopolnitve statuta ter izvolili nove organe in funkcionarje. Za predsednika sta kandidirala Albert Vodovnik, dosedanji predsednik, in Drago Gajzer, dosedanji podpredsednik. Delegati so na tajnih volitvah za novega predsednika izbrali Gajzerja.

Kongres se je začel s kratkim filmom o SKEI. Pevski zbor Gorenja iz Velenja je zapel himno kovinarjev in tri pesmi.

Ob otvoritvi kongresa je Albert Vodovnik pozdravil delegate in številne goste, med njimi so bili: Dušan Semolič (ZSSS), Toni Ferrigo (IMF), Bart Samyn (EMF), Vlado Dimovski, minister za delo, predstavniki kovinarskih sindikatov držav bivše Jugoslavije, Avstrije, Madžarske, Češke, Slovaške, predstavnika delodajalcev in združenj GZS.

Po določitvi dnevnega reda je kongres izvolil delovno predsedstvo na čelu z **Jožico Hercog** in verifikacijsko komisijo.

Dušan Semolič pozdravlja delegate.

Delegati so zatem poslušali pozdravne govore. **Dušan Semolič** je najprej dejal, da ZSSS želi in mora vplivati na prihodnost, saj to ne sme biti privilegij zgolj politikov. "Treba je spremeniti filozofijo, da plače povzročajo nekonkurenčnost gospodarstva, neodvisno od tega, kako živijo delavci. Tri tisoč tolarjev večje plače ne uničujejo slovenskega gospodarstva," je poudaril in požel aplavz delegatov. Ploskali so mu tudi za besede, da moramo sindikati doseči, da bodo delodajalci spoštovali podpisane kolektivne pogodbe. Pri zakonu o delovnih razmerjih so se Svobodni sindikati dobro povezali in bili tako uspešni proti tistim, ki so ponujali amerikanizacijo in liberalizacijo delovnih razmerij. "Povezani moramo biti tudi v prihodnje, saj bomo le tako lahko vplivali na spreminjanje razmer. Krepijo je treba miselnost, da nihče ni tako močan, kot smo močni vsi skupaj. V bitke pojdemo enotni, povezani in odločni, le tako bomo uspešni v boju za delavske pravice," je dejal Semolič.

Delegati in gostje poslušajo himno kovinarjev.

Toni Ferrigo iz IMF je najprej povedal, da je SKEI že dalj časa član te mednarodne zveze kovinarjev in pomembno prispeva k njenemu delovanju. V svetu globalizacije imajo vsi sindikati enak položaj in vlogo. Socialni dialog je treba razširiti v vsa okolja. Sindikati se morajo povezati za medsebojno solidarnost.

IMF podpira le tiste oblike privatizacije državnega in družbenega premoženja, pri ka-

terih pravice delavcev niso kršene. S svojimi izkušnjami v tem procesu lahko SKEI pomaga kolegom v državah, ki tega procesa še niso začele ali končale.

Ste med prvimi v vrsti za vstop v EU, boste tudi prvi pri prizadevanjih za mir in medsebojno spoštovanje, je zaključil Ferrigo.

Predstavniki EMF **Bart Samyn** je najprej dejal, morajo sindikati ohraniti prijateljstvo in medsebojno solidarnost, čeprav desne opcije v zadnjem času zmagujejo na volitvah. Globalizacija je svetovni pojav, na katerega številne vlade ne najdejo pravih odgovorov in

zato prihaja do desnih premikov. Desne opcije za sindikate ne smejo pomeniti končnih odgovorov, je poudaril. Ne smemo pristati le na globalizacijo gospodarstva, globalizirati je treba tudi pravice delavcev, mir, varnost in medsebojno sodelovanje in tudi pravice sindikatov. Sindikati, ki imamo v EU pomembno vlogo, se moramo boriti za bolj socialno Evropo, v kateri pa bodo ohranjene tudi nacionalne posebnosti, je dejal Samyn.

Janez Renko, sekretar združenja pri GZS, je uvodoma dejal, da je močna kovinska in elektroindustrija tudi v interesu sindikatov. Preživela bodo le podjetja, ki se bodo prilagodila razmeram na trgih. Naprej vodijo le novi proizvodi in vlaganja v programe in tudi v ljudi. Podjetja pa potrebujejo podporo svojih okolij in predvidljive pogoje gospodarjenja. Dela je za vse dovolj in vsakdo naj opravi svoj del. Pri skupnem delu pa sta po Renkovih besedah med socialnimi partnerji potrebna strpnost in partnerstvo.

Minister za delo **Vlado Dimovski** je menil, da se je SKEI v preteklosti uveljavil kot eden od najpomembnejših part-

V imenu IMF je kongres pozdravil Toni Ferrigo.

Janez Renko je zastopal sekretarje treh združenj pri GZS.

Evropsko zvezo kovinarjev (EMF) je zastopal Bart Samyn.

nerjev socialnega dialoga. Partnerstvo mora tudi v bodoče pomembno vplivati na razvoj. Socialno partnerstvo je pomemben element zagotavljanja stabilnosti, za kar so odgovorni vsi trije partnerji

(vlada je le eden od enakopravnih partnerjev).

Ti so dosegli dogovor o zakonu o delovnih razmerjih, ki je delovna razmerja individualiziral. Morali se bodo dogovoriti tudi o zakonu o kolektivnih pogodbah, ki bo uredil kolektivna razmerja.

Pomembno je, da se vsaka odločitev presoja tudi po tem, kako bo vplivala na položaj človeka. Človeka moramo imeti vedno pred očmi, je poudaril Dimovski.

Obrad Belenžba, predsednik Sindikata kovinarjev Republike srbske, je po pozdravu dejal, da verjame, da so časi razraščanja nacionalizmov in vojn na območju bivše skupne države mimo in da prihaja čas sodelovanja.

Po pozdravih gostov je verifikacijska komisija sporočila, da na kongresu sodeluje 152 od 177 delegatov in da kongres lahko veljavno sklepa.

Po izvolitvi volilne komisije je **Albert Vodovnik** prebral svoj uvodni referat (objavljamo ga v okvirju). Poročili o delu v minullem obdobju sta predstavila tudi predsednika nadzornega odbora in statutarne komisije. **Dušan Golnar** je v imenu nadzornega odbora povedal, da ta ni ugotovil nepravilnosti pri razpolaganju s sredstvi. Le pri obračunavanju članarine

je bilo ponekod nekaj odstopanj od veljavnega pravilnika. Za bodoče bi bilo prav, da se sprejeta pravila dosledno spoštujejo, za kršitelje pa naj

Vlado Dimovski, minister za delo, je za SKEI dejal, da se je uveljavil kot socialni partner.

bi ugotavljali odgovornost.

Statutarna komisija je po besedah **Ivana Sotoška** poskrbela za usklajevanje 13 izvedbenih aktov s statutom SKEI. Različne pravilnike in pravila so pripravili posamezni člani komisije, potem ko so si delo med seboj razdelili. Tako so po vrsti pripravili in sprejeli: poslovnik o delu republiškega odbora SKEI, pravilnik o evidentiranju, kandidiranju in volitvah, pravila o delovanju sindikalnih podružnic in konference, stavkovna pravila, pravila o podeljevanju priznanj in odličij, pravilnik o finančno-materialnem poslovanju SKEI, pravila regijske organizacije SKEI. Komisija je pripravila tudi predlog sprememb in dopolnitev statuta SKEI za obravnavo na 4. kongresu.

V razpravi o poročilih je sodeloval le **Milan Zupančič** iz Kovinarja Novo mesto. Bil je zelo kritičen do rezultatov dela pogajalske skupine in tudi do oblik pritiska, ki jih je SKEI uporabljal v zadnjih letih. Dejal je, da direktor njegovega podjetja delavcem ne priznava nobenih odstotkov povečanja plač in delavcem izplačuje le tisto, kar jim je dolžan po kolektivni pogodbi. "Pri plačah je zato SKEI dosegel premalo in direktor se mi zaradi tega smeji v brk. Moč bi morala biti pri nas, ne pri gospodih, ki se napajajo iz proračuna. Članstvo v Revozu smo izgubili, ker smo naredili premalo. Vodstvo SKEI je bilo ob težavah v podjetjih premalo prisotno. Predsednik bi si moral vzeti čas tudi za nas, je dejal Zupančič. Predlagal je še zamenjavo skeieeve himne, nova bi se po njegovem začela: Od naših se žuljev ... Delegati so ga nagradili z aplavzom.

Po tej razpravi so delegati z veliko večino glasov sprejeli poročila, le pri nadzornem odboru jih je 14 glasovalo proti.

Nato so razrešili organe in začeli volitve. Predsednik komisije za kadre **Emil Krušič** je najprej predstavil predloge, o katerih naj bi odločili delegati. Za predsednika sta bila

O poročilih je kritično razpravjal le Milan Zupančič.

Dušan Golnar je predstavil poročilo nadzornega odbora.

dva kandidata, Drago Gajzer in Albert Vodovnik. Za tri mesta podpredsednikov so kandidirali: za področje elektroindustrije in elektronike: Valter Bensa, Anton Hohnjec, Brane Medija in Marjan Riosa; za kovinsko industrijo, strojogradnjo in proizvodnjo vozil: Slavica Čuk, Aleš Klarič, Vili Novak

in Franc Trbuc; za kovinske materiale in livarne: Janez Klančnik, Jože Korpar, Dušan Posedi in Milan Šulc. Kandidati za člane nadzornega odbora so bili: Marjan Biderman, Dušan Golnar, Darko Jonke, Vinko Ledinek, Štefanija Lutar, Viktor Maurer, Marija Napotnik, Vladimir Popovič, Darinka Šturm in Olga Troha. Za člane statutarne komisije so kandidirali: Uroš Ložak, Niko Pižem, Peter Razpotočnik, Silva Testen in Branka Timošenko.

Trije od kandidatov so izkoristili možnost, da se predstavijo tudi delegatom.

Drago Gajzer je med drugim povedal:

"Ko smo se štirje drznili kandidirati za predsednika, smo bili izpostavljeni diskreditaciji in omalovaževanju, to ni bilo prijateljsko.

V SKEI gre za krizo vodenja. Vodovnik je avtoritaren tako, da oblastno zahteva pokorščino, s čimer se ne morem strinjati. Članek v Magu je bil potreben, čeprav škoduje SKEI.

Drago Gajzer predstavlja svoja videnja delovanja bodočega predsednika.

Delovno predsedstvo je vodila Jožica Hercog.

Uvodni referat Alberta Vodovnika:

Samo močan SKEI bo izpolnil svoje poslanstvo

Preteklo obdobje je bilo zaznamovano predvsem z resnimi napori znotraj organizacije, še bolj pa navzven, da bi izpeljali tako imenovano drugo fazo organiziranosti SKEI – Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije. Zanj smo se odločili, da bi povečali usposobljenost sindikata, da bi postali še boljši sindikat, kar nam je v veliki meri tudi uspelo.

Pri teh prizadevanjih smo pri drugih sindikatih in tudi drugje večkrat naleteli na nerazumevanje, tudi na napade, s katerimi so želeli zmanjšati vpliv SKEI na dogajanja v Sloveniji.

Vzrok za to je jasen. Vlada in delodajalske asociacije so zelo vešče sprejele razdore med posameznimi sindikati oziroma zvezami ali konfederacijami, s čimer se je začel proces, ki je za sindikalno gibanje zelo nevaren, to je drobitev sindikatov na posamezne poklicne organizacije, ki potem med seboj kaj hitro pozabijo, kaj pomeni soodvisnost pri delu ter solidarnost pri boju za pravice in plače.

Zaradi nevarnosti drobitve tudi našega sindikata smo SKEI utrjevali kot sindikat vseh zaposlenih v naših dejavnostih, od čistilke in delavca za strojem do doktorja znanosti. Zaradi tega moramo vlagati veliko naporov v lastno organizacijo.

Evropska zakonodaja določa le minimume, vsaka država članica pa ima pravico graditi socialno ureditev in raven pravic delavcev, kot se sama odloči in pri tem upošteva svojo tradicijo in druge posebnosti.

Naše članstvo je včasih zbegano, saj ob volitvah prikimava oblasti in strankam, že naslednji dan pa od SKEI in drugih sindikatov zahteva skorajda revolucionarne aktivnosti, da bi jih zaščitili.

Obdobje od junija 1998 do junija 2002 je zaznamoval tudi boj za kolektivno pogodbo dejavnosti in proti nadaljnjemu propadanju kovinske in elektroindustrije Slovenije. Čeprav smo včasih nasledili tudi na čeri, smo s podpisom memorandumu o plačni politiki med sindikati KOVO Češka, KOVO Slovaška, VASAS Madžarska, IGM, kovinarji Avstrije dosegli velike premike tudi za člane SKEI. Kljub ostrim odporom delodajalcev nam je uspelo nekajkrat povečati izhodni plače, sprejeti so bili trije aneksi h kolektivni pogodbi. Pogajanja so bila težka, uporabiti smo morali prav vsa sredstva sindikalnega boja. Posebno enotnost je članstvo izkazalo ob zadnji dveurni opozorilni stavki.

V minulem medkongresnem obdobju smo se aktivno vključevali in pomagali rešiti marsikatero delovno mesto. Pomagali smo tudi marsikateri sindikalni podružnici v spopadu z nesposobnimi in proti delavcem naravnanimi delodajalci. Omeniti moram enega od najtršjih problemov, da bi prešli na nov plačni sistem v gospodarstvu. Stvar se je začela premikati pozitivno, ker so tudi delodajalci spoznali, da je to nujen pogoj za razvoj socialnega partnerstva. Nauk iz te zgodbe je, da moramo temeljito oceniti, kaj

Albert Vodovnik med uvodnim referatom

smo dosegli pri velikih ciljih. Če tega ne delamo, lahko hitro začnemo dramatizirati in zmanjševati svojo sposobnost in dosežke.

V tem obdobju smo formirali tudi stavkovni sklad, ki je za SKEI zelo pomembna pridobitev. Z njim smo ustvarili povsem nove možnosti za zaščito članstva in tudi za vodenje sindikalnega boja. V naslednjem mandatnem odboju bodo sindikatu in njegovemu članstvu še kako potrebna lastna finančna sredstva in skladi. Pripravitvi moramo tudi kriterije za uporabo teh sredstev.

Ko govorimo o Sloveniji, o njenem delavstvu in socialni stabilnosti, ne smemo pozabiti, da se je kar precejšen del visoke družbe okoristil z denarjem iz industrije. Ti ljudje sedaj poslujejo s papirji na borzi – tudi če nimajo realne podlage in so predmet špekulacij. Ti ljudje bodo slovensko družbo pripeljali v položaj, ko bo treba odgovoriti na vprašanje, kdo bo obvladoval kapital. To bo treba narediti, saj nam ne smejo, kot v bivši Jugoslaviji, odnosov diktirati od zunaj.

Za kovinarje je zelo pomembno, da bomo lahko delali. Kajti le tako bomo ustvarjali novo vrednost, ki je pogoj za razvoj in socialno varnost.

V SKEI smo pripravljene tudi na udarce, ki jih povzročata globalizacija. Zaradi tega se tudi tako tesno povezujemo s sindikati v Sloveniji in tudi v Višegradske skupini, Evropski zvezi kovinarjev in Mednarodni zvezi kovinarjev, sindikati jugovzhodne Evrope. Le povezani sindikati bomo ustvarili fronto socialne pravičnosti proti terorju globalizacije, ki krepi kapital in obvladuje delavske množice tudi na najbolj surove načine.

SKEI ne more mimo tega, da ponovno opredeli odnos do privatizacije. Po našem mnenju je delavsko delničarstvo dovolj dobra rešitev za Slovenijo kot socialno državo. Notranje lastništvo je uporabno tudi za najbogatejše države, ki se soočajo z velikimi krizami. Reševanje kriz ne sme povzročiti le skrb za reševanje kapitala v škodo delavstva.

V SKEI ne moremo pristati na politiko, da je biti zaposlen v Sloveniji privilegij, nezaposlen ali začasno zaposlen pa diskvalifikacija ali celo ponižanje.

Ob opredelitvi za pripadnost SKEI in boju za socialno državo in pravičnost, nova delovna mesta in solidarnost, moramo povečati tudi svoje znanje.

SKEI je k sodelovanju pritegnil tudi druge indus-

trijske sindikate in na drugi konferenci industrijskih sindikatov v Celju smo ustanovili koordinacijo, ki že kaže konkretne rezultate.

Tudi člani drugih industrijskih sindikatov zahtevajo še tesnejše sodelovanje in aktivnejšo vlogo SKEI kot najmočnejšega sindikata. S strokovno usposobljenimi kadri lahko pomagamo tudi drugim sindikatom, kjer koli se soočajo s težkimi problemi.

Pri oblikovanju Zveze svobodnih sindikatov Slovenije si prizadevamo za takšno zvezo, ki bo strokovno pomagala vsem sindikatom, ki jo sestavljajo. V zvezi naj bi se soočali in tudi usklajevali različni interesi sindikatov industrije, sindikatov storitvenih dejavnosti in sindikatov javnega sektorja. Tako bomo premostili prepad, ki ga je državna oblast ustvarila med delavci v javnem sektorju in delavci, ki s trdim delom ustvarjajo novo vrednost.

Dovolite mi, da opozorim tudi na pasti političnih opcij, ki se kažejo v ponovnem oživljanju nacionalizma, fašizma in desnega radikalizma. Vsi ti procesi so poznani iz zgodovine kot največji sovražnik delavcev in sindikatov. Njihovi nosilci izrabljajo sindikalne zahteve za razbijanje delavstva. Pri vsem tem pa nosijo najtežje breme in so tudi najštevilnejše žrtve prav delavci in njihove družine kot v časih velikih kriz in recesije. SKEI in sindikati dejavnosti v ZSSS moramo s svojim delovanjem graditi neokorporativizem in z njim zmanjšati politične vplive na delavstvo.

Posebej želim omeniti izredno dobro delo posameznih odborov in komisij SKEI, katerih poročila ste prejeli z gradivom. Vsaka od omenjenih skupin obravnava posebna vprašanja, ki jih moramo upoštevati pri določanju in vodenju skupne politike. Samo močan in enoten SKEI bo lahko izpolnil svoje poslanstvo v interesu članov in slovenskih delavcev. Močan SKEI bo tudi močna opora mednarodnim sindikalnim gibanjem in pomoč kolegom iz centralne, južne in vzhodne Evrope. Če bomo dobro usposobljeni za zaščito svojega članstva, bomo veliko prispevali k mednarodnemu sindikalnemu gibanju. Novi statut bo osnova za graditev SKEI in odpravljanje napak, ki smo jih zaznali.

Vsi pravi skeievci že 12 let skušajo graditi močno in vplivno organizacijo, ki pa marsikomu v tej državi ne ustreza. Z vsemi sredstvi skušajo preprečiti, da bi SKEI ostal največja in najbolj homogena sindikalna organizacija v Sloveniji in močan partner v pogajanjih in boju za delavske pravice. To je razvidno tudi iz požukovs blatenja organizacije, ki jih je objavil časopis Mag. Čeprav bi lahko z argumenti obrazložil in zanikal objavljene trditve, se ne bom spustil na raven akterjev časopisnega prispevka. Zakaj in v čigavem interesu zavajajo javnost, vedo le oni sami. Žal mi je, da ne vidijo, da jih zlorabljajo za slabitev in drobitev SKEI. Z vnašanjem nezaupanja med članstvo želijo doseči, da se bo z delavci delalo tako, kot hočejo delodajalci in vlada.

Organi SKEI so za obravnavo in sprejem pripravili sodoben predlog programa dela za prihodnje štiriletno obdobje. Poudarjamo predvsem socialno in podjetniško odgovornost, k čemur bo prispevala aktivna vloga SKEI na državni ravni, v dejavnostih, podjetjih in tudi lokalnih skupnostih.

Pričakujem široko podporo programu in pripravljenost vseh v SKEI za njegovo izvajanje.

Predstavila se je tudi Slavica Čuk.

Zanj pa je odgovoren Vodovnik, saj je novinarka najprej govorila z njim. Hotela je govoriti tudi z mano, vendar nisem pristal.

Oporočniki hočemo drugačno delo našega sindikata, hočemo odnose spoštovanja, sodelovanja, strpnosti, topline ...

Moja videnja, objavljena v prejšnji številki NDE, so odgovor na to v pozitivno smer. (Opomba uredništva: Pri njihovi redakcijski obdelavi smo nehote naredili napako. Namesto dogovoriti se za svobodo politične opredelitve do strankarske politike in pripadnosti bi moralo pisati: difinirati odnos do politike, tudi strankarske, z upoštevanjem svobodne izbire politične opredelitve.)

Spremembe ne bo lahko izvesti, tudi delo ne bo lahko. Mislimo pa zelo resno."

Kandidatka za podpredsednico Slavica Čuk je povedala, da se bo zavzemala za krepitev stroke (tudi sama je fakultetno izobražena). Skušala bo tudi povezovati predsednike sindikalnih podružnic s področja, za katero bo opravljala podpredsedniško funkcijo.

Dušan Posedi je najprej predstavil svoje bogate sindikalne izkušnje, saj je v organizaciji že 26 let. Pri delu si bo prizadeval za demokratske odnose, enotnost in medsebojno solidarnost. Predsednike sindikalnih podružnic bo skušal sklicevati vsaj dvakrat letno. Prizadeval si bo za vsaj 30 odstotkov večje plače, za kar bi SKEI moral okrepiti pogajalsko skupino. V ospredje bo postavil tudi mednarodno sodelovanje, še posebej s sindikati iz držav, nastalih iz bivše Jugoslavije.

Z vsem tem bo skušal povečati prepoznavnost SKEI med članstvom.

Predsednica volilne komisije **Barbara Kozina** je zatem razložila način volitev.

Dušan Posedi se je predstavil kot kandidat za podpredsednika.

Prejemniki odličij SKEI 2002 (od leve): Edmund Ozimič (dolgoletni sindikalni delavec, letos se bo upokojil), Milena Kovačević (predsednica SKEI v podjetju EKO Velenje, ki je sindikat ustanovila kljub nasprotovanju delodajalca), Dušan Golner (dosedanji predsednik nadzornega odbora, dolgoletni sindikalni zaupnik v Železarni Ravne), Ivan Sotošek (predsednik statutarne komisije, ki je v tem mandatu opravila veliko dela), Martin Dular (za sindikalno podružnico TVT Nova, ki je dosegla zamenjavo nespodobnega vodstva podjetja), Jožef Kočevar (za območno organizacijo SKEI Dolenjske in Bele krajine, ki združena daje velik prispevek učinkovitosti SKEI), Jožica Hercog (dosedanja podpredsednica SKEI, ki se poslavlja od aktivnega dela) in Emil Krušič (za sindikalno podružnico Gorenje Gospodinjski aparati, ki je s podjetniško kolektivno pogodbo uspela povečati pravice zaposlenih).

Le-te so se kar malo zavlekle, saj je bilo treba zaradi napake na eni od glasovnic volitve v statutarno komisijo ponoviti.

Po odmoru je volilna komisija sporočila, da je volilo 152 delegatov. Za predsednika je bil izvoljen Drago Gajzer, prejel je 80 glasov, Albert Vodovnik pa 71. Za podpredsednike so bili izvoljeni Slavica Čuk, Branko Medija in Dušan Posedi. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Dušan Golner, Štefanija Lutar, Marija Napotnik, Darinka Šturm in Olga Troha. V statutarno komisijo je bilo izvoljenih vseh pet predlaganih kandidatov.

Po razglasitvi volilnih rezultatov je Dušan Semolič zaželel novemu vodstvu uspešno delo in tudi srečo. Obenem se je Albertu Vodovniku zahvalil za opravljeno delo.

Drago Gajzer, ki je po izvolitvi prevzel vodenje kongresa, pa se je zahvalil vsem, ki so glasovali zanj. Vse je povabil k sodelovanju, še posebej pa pri tem računa na člane izvršnega odbora in sekretarje regijskih in območnih organizacij.

Ivan Sotošek je nato razložil predlagane spremembe in dopolnitve statuta. Posebej je omenil, da bodo novi člani SKEI deležni brezplačne pravne po-

moči šele šest mesecev po včlanitvi. Pomembne so tudi spremembe pri vlogi in pristojnostih organov SKEI ter pri njihovi sestavi. Republiški odbor bo imel po novem bolj politično vlogo, izvršni odbor pa operativno.

Delegati so polemično razpravljali le o amandmaju k 58. členu, ki ga je na predlog območne organizacije SKEI Dolenjske in Bele krajine vložil republiški odbor. Po njem regijske in območne organizacije ne bi bile določene s statutom in sekretarji regijskih organizacij ne bi bili v delovnem razmerju v SKEI Slovenije. Po razpravi so ti določbi črtali iz statuta in z veliko večino glasov potrdili novi statut.

Volitve so bile najbolj pričakovane.

Skupni posvetovalni odbor Slovenije in Evropske unije začel delati

Prejšnji teden se je v Ljubljani sestal skupni posvetovalni odbor Slovenije in Evropske unije, ki ga tvorijo predstavniki ekonomskih in socialnih interesov ter civilne družbe. Iz Slovenije so v njem Metka Roksančič, Vitko Roš, Primož Šporar in Martin Nose. Kot nam je povedala soprodsedujoča Metka Roksančič, to telo v Evropski uniji imenujejo "ecosoc", to je ekonomsko-socialni svet.

Zasedanju skupnega posvetovalnega odbora sta predsedovala Metka Roksančič in Roberto Confalonieri (v sredini), desno Janez Potočnik, levo Göke Frerichs.

Podlaga za ustanovitev skupnega posvetovalnega telesa je v pridruženem sporazumu. Sklep o ustanovitvi skupnega posvetovalnega telesa je sprejel tudi pridružitveni svet EU in Slovenije.

Posvetovalno telo je organ socialnega partnerstva, ki se bo pravilom sestajalo dvakrat letno in obravnaval aktualna vprašanja pridruženja. Na dnevnem redu ustanovnega zasedanja so bila vprašanja regionalnega razvoja Slovenije in prostega pretoka delavcev. Na prihodnjem zasedanju v Bruslju bodo obravnavali položaj nevladnih organizacij in rezultate pogajanj o vstopu Slovenije v EU.

Udeleženci dvodnevne zasedanja niso sprejeli sklepe listine, ampak le skupno izjavo. Vanjo so med drugim zapisali, da so skupni posvetovalni odbor EU in Slovenije ustanovili zaradi spodbujanja dialoga med socialnimi in poklicnimi združenji ter vzpostavitve delujoče civilne družbe. Posvetovalno telo naj bi se o vprašanjih, povezanih z

vstopom v EU, posvetovalo z vlado. Skupno posvetovalno telo bo pridruženemu svetu pomagalo pri pripravi poročil in mnenj o pogledih gospodarskih in socialnih skupin na vprašanja v zvezi s priključevanjem.

V izjavi še piše, da skupni posvetovalni odbor trdno podpira širitev EU in da je položaj EU odvisen od uspešnosti širitvenega procesa. Odbor bo spodbujal dialog in sodelovanje gospodarskih in socialnih skupin EU in Slovenije. Poleg tega bo partnerjem zagotavljal tudi informacije o pristopnih pogajanjih.

Göke Frerichs je izjavil, da Slovenci gradimo moderno in uspešno državo ter da vključevanje naše države v EU lahko pozitivno vpliva na mir na Balkanu. Izrazil je tudi prepričanje, da bo Slovenija med najbolj uspešnimi članicami EU. Na zasedanju je sodeloval tudi Janez Potočnik, minister za evropske zadeve. Menil je, da je ustanovitev skupnega posvetovalnega odbora rezultat prizadevanj vlade in interesnih skupin.

V razpravi so člani skupnega posvetovalnega odbora izrazili potrebo po čim širšem vključevanju organizirane civilne družbe v razpravo o prihodnosti EU. Ko so razpravljali o kmetijstvu, so člani skupnega posvetovalnega odbora menili, da je Slovenija na tem področju zelo napredovala. Zaposlili so Evropsko komisijo, naj v pogajanjih upošteva poseben položaj naše države.

Udeleženci zasedanja so tudi ugotovili, da kljub ugodnemu makroekonomskemu razvoju Slovenija ni odpravila razlik v razvoju regij. Ustreznim organom so priporočili, naj sprejmejo ukrepe za izboljšanje položaja manj razvitih in obmejnih regij, posebej naj bi preprečevali odziv možganov.

F. K.

O programu dela sta razpravljala Vinko Banovšek in Leopold Očko.

Banovšek je med drugim dejal: "Čas je za pokončne sindikate, ki bodo znali reči ne. Izkoriščanja in poniževanja delavcev mora biti konec, sicer bomo v lastni državi kot tujci in hlupci. Članstva ne smemo več razočarati. V Celju nismo zadovoljni s plačno politiko, saj v delavčevem žepu ni dovolj denarja. Če delavec stoddotno opravi svoje delo, ne sme biti odvisen od socialnih pomoči.

Za evropsko delo moramo prejemati evropske plače.

SKEI svojih zaupnikov ne sme puščati na cedilu. Moramo doseči, da delodajalcem ne bo več prišlo na misel, da bi se igrali z nami."

Po Očkovih besedah razmere zlasti v Zassavju za delavce niso rožnate. SKEI se mora po njegovem mnenju po kongresu učvrstiti, da bi izpolnil pričakovanja članstva. Dosele je bil med postavljenimi cilji in njihovim uresničevanjem razkorak.

Delodajalci so nas s 3250 tolarji odvrnili od stavke. SKEI mora zato iti takoj v akcijo za sprejemljiva razmerja plač (za te besede je dobil aplavz). Preveč časa smo porabili za reševanje naših internih problemov. Vsi organi in funkcionarji morajo biti usmerjeni k temeljnemu cilju, več narediti za človeka.

"Svoj program" je predstavil Vinko Banovšek.

Tudi Leopold Očko je razpravljalo o programu.

SKEI bo ohranil vodilno mesto med sindikati z bolj kulturnim dialogom, večjo strpnostjo in demokratičnostjo in tudi strokovnostjo.

Delegati so z dvigom rok potrdili predlog programa.

V naslednji točki dnevnega reda je Drago Gajzer skupaj s predsednikom in članom komisije za odličja Emilom Kruščem in Bogdanom Likarjem podelil odličja SKEI.

Pred zaključkom kongresa so se k besedi prijavi nekateri nagrajenci in tudi drugi.

Edmund Ozimič je povedal, da je zadovoljen, ker je bil na pravi strani. Jožica Hercog je dejala, da morajo tisti, ki ostajajo, poskrbeti za članstvo. Branko Amon je dejal, da poražencev in zmagovalcev naj ne bi bilo. Branko Medik je dejal, da upa, da si ne bodo tudi odslej med seboj nagajali, da upa na

večjo enotnost. Zlatko Hernič je menil, da morajo skeievci prisluhniti drug drugemu, se poslušati, dosedaj jim je to manjkalo. Vladimir Pajek iz NSS je pozval k dobremu sodelovanju. Dobro sodelovanje je zaželel tudi Konrad Breznik, predsednik Sindikata upokojujencev Slovenije.

V zaključni besedi je novi predsednik SKEI Drago Gajzer med drugim dejal:

"Hvala vsem, ki ste sodelovali, čaka nas ne lahko delo. Časi delavcem niso naklonjeni.

Plače delavcev so nizke, pravna država ne funkcionira.

Naš sindikat moramo okrepiti, da bo močan partner, da bo cilje dosegal na pogajanjih.

Odgovornost je velika, sam sem jo pripravljeno prevzeti po najboljših močeh. Brez sodelavcev, ki nam dajejo moč, ne bomo mogli biti močni.

Moramo se manj ukvarjati s sabo, bolj pa z vlado in delodajalci. Vztrajati moramo na začrtani poti, proti kapitalu se moramo tudi mednarodno povezovati.

Žal mi je, da Vodovnika ni več tu. Najino sodelovanje je bilo korektno, nesoglasja so pač posledica ... V sindikalno delo na državni ravni me je pripeljal Vodovnik, hvala mu! Zaslužil si je priznanje te organizacije (aplavz).

Franček Kavčič

Problemska konferenca o gospodarstvu in brezposelnosti v Pomurju

Za zakon o ohranjanju in odpiranju novih delovnih mest v najmanj razviti regiji

V veliki dvorani mestne občine v Murski Soboti je bila ta ponedeljek konferenca o problematiki gospodarstva in brezposelnosti v Pomurju. Poleg članov konference območne organizacije ZSSS Pomurje so na njej sodelovali tudi predsednik in sekretar ZSSS **Dušan Semolič** in **Milan Utroša**, izvršni sekretar ZSSS **Brane Mišič**, predsednik Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije **Mijodrag Popović**, predsednik in sekretar Sindikata KŽI **Srečko Čater** in **Jovo Labanac**, predsednik in sekretarka Stupisa **Tone Rozman** in **Branka Novak**, predsednik Sinlesa **Danilo Vedlin**, sekretar SDTS **Sandi Bartol**, sekretar Sindikata obrtnih delavcev Slovenije **Martin Muršič**, sekretarka SGiT **Karmen Leban**, poslanca v državnem zboru **Marija Pozsonec** in **Geza Džuban**, podsekretar v ministrstvu za delo **Sašo Sedmak**, podsekretar v ministrstvu za gospodarske dejavnosti **Tomaž Kukovica** ter nekateri župani pomurških občin, predstavniki območne gospodarske in obrtne zbornice, območne službe zavoda za zaposlovanje, regionalne razvojne agencije in direktorji nekaterih podjetij iz Pomurja.

Opozorila sindikalistov niso zalegla

Uvodoma je sekretar območne organizacije ZSSS **Danilo Šipoš** opozoril na veliko brezposelnost in najnižje plače v Pomurju. Zaradi tega čedalje več ljudi živi pod pragom revščine. Po Šipoševih be-

sedah pomursko gospodarstvo zaostaja v razvoju, pa tudi država premalo stori za enakomeren regionalni razvoj v Sloveniji. Sindikat ni in ne more biti razsodnik v teh vprašanjih, vendar pa ima pravico in dolžnost opozoriti na usodo blizu 10.000 delavcev, ki so v minulem desetletju izgubili delo v več kot 50 stečajih ter v številnih prisilnih poravnava in v postopkih odpuščenja trajno presežnih delavcev. Svobodni sindikati so odgovorne v gospodarstvu in vlado nenehno opozarjali, da ob prestrukturiranju gospodarstva in ob ukinitvi delovnih mest v Pomurju ne ustanovljajo novih. Ker opozorila niso veliko pomagala, se razmere še naprej poslabšujejo.

Po Šipoševih besedah v mnogih gospodarskih družbah napovedujejo, da bodo morali zmanjšati število zaposlenih. To ne bo prizadelo samo delavcev v industriji, temveč se bo odrazilo tudi na področju negospodarstva. »Odgovorne v državi resno opozarjamo, da bodo ukrepi aktivne politike zaposlovanja in regionalni razvojni plani premalo učinkoviti, da bi lahko z njimi izboljšali razmere v Pomurju,« je poudaril Šipoš. »Pomurci pregovorno veljamo za delovne in potrpežljive. Vendar pa od svoje delavnosti nimamo nobene koristi, potrpežljivosti pa nam zmanjkuje. Zato nestrpnost čakamo, kdaj in kakšne ukrepe bo sprejela država, da bi se v Pomurju položaj delavcev izboljšal in da bi se v naši regiji ponovno začelo povečevati število delovnih mest.«

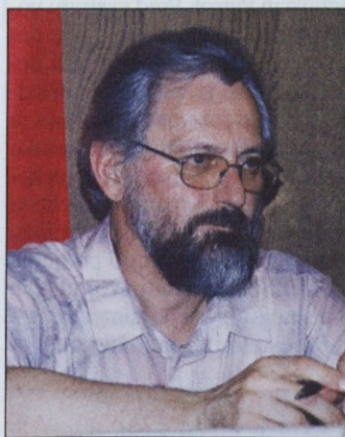

Na problemski konferenci se zbralo veliko sindikalnih funkcionarjev, predstavnikov oblasti je bilo bolj malo.

Pavel Vrhovnik je opozoril, da je bilo na začetku leta v Pomurju 9985 brezposelnih oseb, stopnja brezposelnosti pa je za kar 5 odstotkov presegala republiško povprečje. Med brezposelnimi je kar 54 odstotkov dolgotrajno brezposelnih oseb, ki že več kot leto dni zamažajo isčajo delo. Vrhovnik je opozoril tudi, da lahko težke gnotne razmere in visoka stop-

bi vse te in druge probleme rešili, se je Vrhovnik zavzel za krepitev socialnega dialoga v regiji in za skladen regionalni razvoj v državi.

Predsednik območnega odbora Stupisa **Jože Türkl** iz Mure je opozoril, da je tekstilna panoga na račun delavcev dolgo kljubovala krizi, zdaj pa so se razmere tako zaostriale, da to ni več mogoče

Pavel Vrhovnik

Jože Türkl

nja brezposelnosti privedejo v Pomurju tudi do povečanja bolniških, invalidnosti in celo kriminala. Nekateri delodajalci namreč izkoriščajo visoko stopnjo brezposelnosti in delavce zelo izkoriščajo (delo na črno, nadurno delo, preprečevanje izrabe dopusta ...). Delavci se sicer lahko potegnajo za svoje pravice s tožbo na sodišču, vendar so postopki dolgotrajni in delavcem velikokrat ne prinesejo zadoščenja in odškodnine. Da

in bo treba nujno kaj ukreniti. Türkl se je zavzel za to, da bi delavci oziroma njihovi sindikati v Pomurju strnili svoje vrste, saj bi se lahko tako bolj učinkovito zavzeli za svoje pravice.

Neustrezen odnos države do delovno intenzivnih panog

Tone Rozman je dejal, da na konferenci najbolj pogreša tiste, ki so bili povabljeni in bi lahko

Dušan Semolič in Danilo Šipoš

Tone Rozman

tudi kaj spremenili. Po njegovih besedah naša država nima pravega odnosa ne do delovno intenzivnih panog in ne do predelovalne industrije. Sindikati bi lahko organizirali stavko, vendar bi ta samo škodovala podjetjem, zato bodo sindikati nadaljevali z opozarjanjem in klicanjem na odgovornost. Če bo treba, bodo v javnosti razkrili tudi imena in priimke ljudi, ki so po njihovem mnenju najbolj odgovorni za neugodne pogoje gospodarjenja v tekstilni industriji. Rozman je opozoril, da vsega ni kriva država, pač pa tudi premalo sposoben menedžment. Na področju tekstila pa razmere niso kritične samo v Pomurju, temveč še v nekaterih regijah v Sloveniji. Rozman se je vprašal, kje naj najde novo zaposlitev tekstilna delavka, stara 45 let, ki ima 28 let delovne dobe in je razvrščena v drugi ali tretji tarifni razred, če bo delo izgubila v kakšni od tekstilnih tovarn v Pomurju. Pristojni na to vprašanje morajo ponuditi odgovor!

»V Pomurju so gospodarske razmere najslabše v državi, občin pa imate največ, kar je po svoje tudi zgovorno,« je dejal **Brane Mišič**. Po njegovih besedah je največji problem Pomurja v tem, da nima srednje velikih in malih pod-

jetij. V Pomurju je samo 2,7 odstotka slovenskih podjetij. Največ jih posluje na področju tekstila, trgovine in popravila motornih vozil in gradbeništva, ki že tradicionalno ustvarjajo najnižjo dodano vrednost. Zato ni čudno, da so plače za 20 odstotkov pod republiškim povprečjem, prav tako pa Pomurje močno zaostaja po narodnem dohodku na prebivalca in po kupni moči. V Pomurju imajo po Mišičevih besedah dve možnosti: ali sami poskrbijo za razvoj, ali pa bo morala država sprejeti podoben program kot za Zaslavje. Vsekakor pa bo treba v skladu z opozorili sindikata začeti s sanacijo Pomurja čim prej, saj vsaj dve leti po začetku sanacije še ni mogoče pričakovati rezultatov.

Direktorica območne službe republiškega zavoda za zaposlovanje **Cvetka Čahuk Mandič** je dejala, da bo država letos namenila za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja v regiji 1,6 milijarde tolarjev, kar je za 25 odstotkov več kot lani. Zavod si bo prizadeval za pospešeno zaposlovanje, zmanjševanje strukturnih neskladij, ohranjanje delovnih mest, razvijanje javnih del in hitrejše zaposlovanje težje zaposljivih delavcev ter invalidov.

Predsednik sindikata v lendavski Nafti **Ivan Krpan** je pojasnil, da težave v tem podjetju, ki je eno od največjih v Pomurju, izhajajo iz prejšnjih let, ko sta se z usodo podjetja neodgovorno poigravala država in Petrol. Pred vsakimi volitvami so predstavniki vlade delavcem Nafti veliko obljubljali, dejansko pa se je v zadnjem desetletju število delavcev zmanjšalo za polovico. »Potrepljivosti, ki je tako značilna za Pomurce, bo enkrat konec!« je dejal Krpan. Ker delavci Nafti ne zaupajo niti najnovejšim predlogom za sanacijo podjetja, mora ZSSS dvigniti svoj glas in predstaviti prave argumente.

Predstavniki območne gospo-

Tone Blažek

darske zbornice **Tone Blažek** je menil, da so gospodarski problemi v Pomurju večplastni. Sedanje razmere so v veliki meri tudi posledica tega, da se v Pomurju niso »znali iti« lastninjenja. Kljub težkim razmeram pa po Blažekovih besedah ne bi smeli pozabiti, da so se v zadnjem času gospodarske razmere vendarle nekoliko izboljšale. Tako se je število zaposlenih povečalo za dva odstotka, prav tako pa se je povečal izvoz. Po drugi strani pa dodana vrednost zaostaja za slovenskim povprečjem za 30 odstotkov.

Milan Utroša

Socialnih problemov regijske gospodarstvo ne bo zmoglo rešiti samo, saj je več kot 50 odstotkov delavcev nekvalificiranih. V regiji primanjkuje kadrov za uvajanje novih in višjih tehnologij. Takšnim razmeram botrujejo tudi nekateri v državi, ki se zavzemajo za enakomeren regionalni razvoj s figo v žepu.

Milan Utroša je menil, da je o razmerah v Pomurju veliko podatkov, veliko manj predlogov za rešitve. Ker je skoraj tretjina aktivnega prebivalstva zaposlena v Muri, bi bilo treba podatke prikazovati posebej za Muro in za druga podjetja v regiji. Za Utrošo je največja ovira za hitrejši razvoj

Pomurja slaba izobrazbena struktura. Pomurje po številu študentov močno zaostaja za republiškim povprečjem. Utroša je vprašal, kako bo Slovenija ravnala z denarjem iz bruseljskih struktur za regionalni razvoj v Sloveniji. Zavzel se je za razvoj socialnega dialoga v regijah.

Kmetijska politika pozablja na živilsko industrijo

Po besedah **Srečka Čaterja** Pomurje še posebej občuti posledice neustrezne kmetijske politike. Ta politika je še posebej prizade-

Srečko Čater

la pomursko živilsko industrijo, saj država v pretežni meri podpira samo kmete. Po Čaterjevih besedah je vlada v zadnjem obdobju namenila sramotno malo sredstev za prestrukturiranje živilske industrije, ki se pripravlja na vstop Slovenije v Evropsko unijo. »Če država ne more živilski industriji in kmetijskim proizvajalcem pomagati, naj jim vsaj ne nagaja,« je poudaril Čater. Zaradi neustrezne politike se v predelovani industriji že pojavljajo trajno presežni delavci, kakor je to primer v Jati.

Miodrag Popović je spregovoril o težkih razmerah v gradbeništvu, ki je v Pomurju močno razvito. Po njegovih besedah je ekonomski položaj delavcev v gradbeništvu tako slab, da se za gradbene poklice ne odločajo več niti mladi. Popović je opozoril na zastoje v izgradnji avtocest, na birokratske ovire pri gradnji stanovanj in na druge probleme, ki pestijo gradbeništvo tako kot v vsej Sloveniji tudi v Pomurju.

Sekretarka v območni organizaciji ZSSS **Zdenka Bobovec** se ni strinjala z mnenji, da so za razmere v regiji krivi Pomurci sami. Ali smo krivi za pojave nelojalne konkurence v gradbeništvu? Ali smo krivi za zaposlovanje na črno? Kje so inšpekcijske službe?

Brane Mišič

Ivan Krpan

Zdenka Bobovec

Ali smo krivi za slabo izobrazbeno strukturo v regiji? Štipendijsko politiko in ekonomski položaj študentov ureja država!

Državni podsekretar z ministrstva za delo, družino in socialne zadeve Sašo Sedmak je dejal, da bo država z izvajanjem ukrepov aktivne politike zaposlovanja omogočila letos zaposlitev najmanj 1500 delavcem. Poslanec Geza Džuban pa je podrobno razčlenil, kaj pripravljajo v državnem zboru za izboljšanje razmer v regiji in državi. Svoje poglede na razplet krize v Pomurju sta raz-

tek organiziranega socialnega dialoga v regiji o razvojnih vprašanjih. Semolič je opozoril na realizem pri razpravah o možnem razvoju regije. Spoštovati je treba tudi delo v nižjih tarifnih razredih, saj vsi ne morejo biti inženirji, zdravniki ali ekonomisti. Država bi morala podobno kot v razviti Evropi, pomagati delovno intenzivnim panogam in jih razbremeniti visokih dajatev na bruto plače. Morda pa je treba rešitev iskati tudi v skrajšanju delovnega tedna. Semolič je opozoril, da delovna mesta ne nastajajo po volji sindikalistov, temveč samo po ekonomski logiki. Zato bi morala država zagotoviti bolj ugodne pogoje gospodarjenja v delovno intenzivnih panogah, sindikati pa bodo takšne pogoje pomagali oblikovati.

Poseben zakon o reševanju Pomurja

Po večurni razpravi so člani konference območne organizacije ZSSS na predlog Danila Šipoša sprejeli več sklepov. Zahvalili so se tudi vsem gostom, ki so jim pomagali pri analizi razmer in iskanju rešitev.

Nato so od vlade in državnega zbora terjali, naj sprejme poseben

Sašo Sedmak

gnila tudi Tomaž Kukovica iz ministrstva za gospodarstvo in direktor avtobusnega podjetja Murska Sobota Jože Veren.

Nujen je socialni dialog na regijski ravni

Predsednik ZSSS Dušan Semolič je dejal, da na zapletene probleme, ki pestijo delavce v Pomurju, ni enostavnih odgovorov. Nujno pa jih je treba začeti reševati, saj bodo sicer čez dve leti, ko bo Slovenija postala članica Evropske unije, še težje rešljivi. »Probleme regije je mogoče rešiti samo s socialnim partnerstvom,« je dejal Semolič in predlagal, naj Svobodni sindikati v Pomurju dajo pobudo za zač-

Geza Džuban

zakon o ohranjanju in odpiranju novih delovnih mest v Pomurju. Zahtevali so, da se vlada do tega predloga opredeli še pred počitnicami in jih o tem pisno obvesti.

Če vlada in drugi zahtevam območne organizacije ZSSS ne bo prisluhnila, bodo Svobodni sindikati Pomurja zaostriili metode sindikalnega boja. Ker bi škodvali zlasti sami sebi, ne bodo stavkali v podjetjih, ampak prirejali različne demonstracije in proteste na javnih mestih. Člani konference so predstavnike lokalnih skupnosti in vodstva gospodarskih družb pozvali k oblikovanju ekonomsko-socialnega sveta na regijski ravni.

Tomaž Kšela

Sindikalna lista

Junij 2002	Gospodarske dejavnosti (temelj je SKP za gospodarstvo) SIT	Javni sektor* (nekdanje negospodarstvo) SIT
------------	---	--

Prvi del

1. Dnevnice		
– cela dnevnic		
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.252,00
– polovična dnevnic		
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.125,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.480,00
2. Kilometrini		
(od 8. 1. 2002 dalje)	50,46	50,46
(od 5. 2. 2002 dalje)	50,97	50,97
(od 19. 2. 2002 dalje)	51,42	51,42
(od 5. 3. 2002 dalje)	51,63	51,63
(od 19. 3. 2002 dalje)	53,76	53,76
(od 3. 4. 2002 dalje)	55,35	55,35
(od 16. 4. 2002 dalje)	57,24	57,24
(od 30. 4. 2002 dalje)	56,10	56,10
(od 14. 5. 2002 dalje)	55,47	55,47
(od 28. 5. 2002 dalje)	55,92	55,92
(od 12. 6. 2002 dalje)	54,54	54,54
3. Ločeno življenje*	90.223,00	62.066,00
4. Prenosičice – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec		
5. Regres za prehrano (od 1. 1. 2002)		
– po SKPGD (na delovni dan)	665,00	665,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade		
– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	64.887,00	52.178,00
– za 20 let	97.331,00	78.266,00
– za 30 let	129.774,00	104.355,00
2. Odpravnina ob upokojitvi		
	451.114,00	681.006,00
– oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodneje		oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodneje
3. Solidarnostne pomoči*		
– po SKPD – ob smrti delavca	135.334,00	104.355,00
– ob smrti v ožji družini	67.667,00	–
4. Minimalna plača (od 1. 1. 2002)		
	94.675,00	94.675,00
5. Zajamčena plača (od 1. 1. 2002)		
	47.570,00	47.570,00
6. Regres za letni dopust		
– najmanj (od 26. 4. 2002)	125.805,00	
– ali največ	158.901,00	125.805,00
	(70 % povprečne slovenske plače)	

- * 1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).
2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade, regres za letni dopust in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.
3. Regres za letni dopust v gospodarstvu je določen z Aneksom k kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti 26. 4. 2002.

Strokovna služba ZSSS

Posvet sindikalnih zaupnikov Dolenjske in Bele krajine

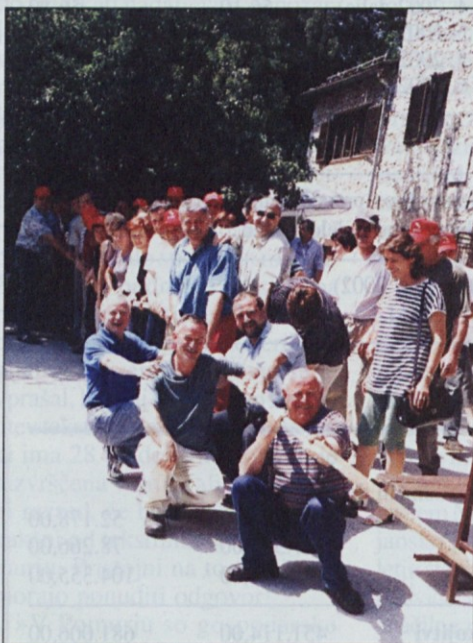
Pred kongresom bo ZSSS strnila vrste

Sindikalni zaupniki ZSSS Dolenjske in Bele krajine so se prejšnji petek zbrali v planinskem domu Miklavž na Gorjancih. Obravnavali so aktualne naloge pred decembrskim kongresom ZSSS, uresničevanje novega dogovora o plačni politiki in naloge sindikata pri izvajanju zakona o delovnih razmerjih. O tem so jim spregovorili Dušan Semolič, Brane Mišič in Vanja Vizjak, vodja pravne službe pri območni organizaciji ZSSS.

Semolič je opozoril, da bo pregled preteklega dela, pripravljen za 4. kongres, pokazal, kje bi ZSSS lahko bila še uspešnejša. Poudaril je, da bo ZSSS močna le z vsemi sindikati skupaj, če bodo ti strnili vrste in delovali bolj enotno. Kongres naj bi bil zato manifestacija moči Svoobodnih sindikatov. Funkcionarji in zaupniki ZSSS naj bi bili tudi bolj samozavestni, kar naj bi prispevalo k doseganju zastavljenih ciljev. Semo-

Jože Miklič pozdravlja sindikalne zaupnike in goste

Ker so bile v programu srečanja tudi igre, so udeleženci skupaj povlekli vrvi in tako manifestirali enotnost v ZSSS.

lič je omenil tudi možne nove oblike manifestiranja moči ZSSS. Ta naj bi podobno kot sindikati v razvitih državah prirejala manifestacije pred parlamentom.

Brane Mišič je poudaril, da bo dogovor o plačni politiki uzakonjen zaradi tega, da bo imel še večjo veljavo. K temu naj bi prispevale tudi visoke sankcije za tiste, ki ga bodo kršili. Dogovor ureja le vprašanje eskalacije plač v letošnjem in prihodnjem letu. Partnerjem v dejavnostih dopušča možnost drugačnega povečevanja plač, kot je bilo dosedaj v navadi. Pri uveljavljanju novega plačnega modela pa je treba računati na kar lep kup težav, saj ga drugi sindikati iz različnih vzrokov ne podpirajo. Po Mišičevih besedah se bodo izhodiščne plače letos realno povečale za več, kot bo znašala inflacija.

Ključno v podjetjih pa je doseganje boljših poslovnih rezultatov, saj so ti edina prava podlaga za povečevanje plač, ki so v primerjavi z drugimi državami kar pravšnje, je menil Mišič. Gi-

banja so pozitivna, saj vse več podjetij zaposlenim izplačuje tudi 13. plačo.

Vanja Vizjak je uvodoma povedala, da je sprejeti zakon o delovnih razmerjih veliko boljši od njegovih prvih variant. Posebej dobra so poglavja o plačah in drugih materialnih pravicah. To je tudi prav, saj je delovno pravo nastalo zaradi tega, da bi delavce, odvisne od delodajalcev, ščitilo pred njimi. Pravice delavcev bodo po novem določene tudi s pogodbo o zaposlitvi, ki je delodajalec ne bo smel enostransko spreminjati. Poleg pogodbe o zaposlitvi bo delodajalec dolžan delavcem izročiti tudi kopijo prijave v socialno zavarovanje. Pogodba o zaposlitvi bo morala vsebovati tudi kratek opis delovnega mesta in podatke, katera kolektivna pogodba se bo uporabljala pri odmeri pravic zaposlenih. Vizjakova je sindikalnim zaupnikom orisala pomembne rešitve iz zakona o delovnih razmerjih. Njen pisni pregled le-teh bomo objavili v eni od prihodnjih števil.

F. K.

SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI

Vse kar mora vedeti Slovenec – jutrišnji državljan EU

Kako se je s pogodbo v Nici spremenilo sprejemanje odločitev v EU? (1)

Odgovor: EU ima pet glavnih institucij: evropski parlament, svet, evropsko komisijo, evropsko sodišče in računsko sodišče. Posvetovalni telesi sta še odbor za ekonomske in socialne zadeve in odbor regij. Na področju ekonomske in denarne politike ima pomembno vlogo še evropska centralna banka. Unija lahko sprejema odločitve le v okviru pristojnosti, ki so določene s pogodbami, ratificiranimi v državah članicah. Odločitve se sprejemajo na dva najpomembnejša načina: s soodločanjem in s posvetovanjem. Pri soodločanju evropska komisija po posvetu z zainteresirano skupino izdela predlog odločitve. Po potrebi se posvetuje še z enim ali obema odboroma. Odločitev je veljavna, če jo s kvalificirano večino potrda evropski parlament in svet EU. Pri posvetovanju pa evropska komisija predstavi predlog, o katerem se posvetuje z evropskim parlamentom in obema odboroma. Končno odločitev sprejme svet EU s kvalificirano večino. Na nekaterih področjih (na primer davčna politika) pa je potrebno soglasje. V prihodnjih tednih bomo predstavili, koliko glasov naj bi po pogodbi iz Nice v prihodnje pri spremenjenem načinu sprejemanja odločitev v različnih institucijah EU imele posamezne države (sedanje članice in kandidatke skupaj).

Vir: publikacija Informacijskega centra Delegacije Evropske komisije v Sloveniji

SLOVENIJA
Dama v Evropi

PRAVNA ŠVETOVALKA

Lučka Böhm, svetovalka predsedstva ZSSS

Veselite se, da ste še mladi

Vprašanje: Rodila sem se 18. 3. 1957. Sem mati enega otroka, slovenskega državljana. Zaposlena sem

neprekinjeno od 1. 9. 1976. Od leta 1999 sem delovna invalidka. Kdaj se bom smela najprej starostno upokojiti?

Odgovor: Pokojninska reforma, ki se je začela

Obvladajmo stres na delovnem mestu – 7

Obvladovanje stresa na delovnem mestu se začne s prepoznavo stresorjev. Stresor je okoliščina, ki ji je delavec pri delu izpostavljen in zaradi katere se avtomatično sproži stresna reakcija njegovega telesa. Pogoj za to je, da delavec to okoliščino zavestno ali celo podzavestno doživlja kot grožnjo. Prav zato nje-

govo telo v hipu poskrbi, da se pripravi ali za boj ali za beg pred to grožnjo. Energija, ki jo telo porabi za bojno pripravljenost, zato zmanjka za vsakodnevno samovzdrževanje zdravlja delavčevega telesa. Za zdravje nevarne so torej predvsem stresne okoliščine, ki trajajo dalj časa. Različni ljudje zelo različno reagirajo na iste stresorje. Ali se bo delavec čutil ogroženega zaradi neke okoliščine, je odvisno tudi od števila različnih stresorjev, ki mu istočasno grozijo, in od njihove intenzivnosti. Pokazalo se je, da kombinacija različnih stresorjev zelo povečuje učinek posameznega stresorja. Stresorji so lahko zelo različni: to so lahko okoliščine fizične, psihološke, družbene, odvstvene in organizacijske narave.

Lučka Böhm

SKEI-mladi smo bili gosti IG Metall

Vabilu Bavarske mladine pri IG Metall za udeležbo v kampu pri Thalmassingu se je odzvala 25-članska skupina SKEI-mladi. Program je bil zelo pester. Začeli smo je jahanjem bika in različnimi drugimi družabnimi igrami. Seveda smo z pomerili tudi v malem nogometu. Posebej smo se dokazali v drsanju po trebuhu in mokri travi in blatu. V progra-

mu kampa je bilo tudi srečanje s predsednikom IG Metalla za Bavarsko Wernerjem Neugebauerjem. Seznanil nas je s tarifno politiko tega sindikata. Srečali smo se tudi z vodstvom organizatorja kampa. Glavni sekretar bavarskih mladih kovinarjev je bil navdušen nad nami, saj smo med redkimi sindikati, ki nove člane pridobivajo z organiziranjem posebnih oblik dela med mladimi.

Ko smo se po štirih dneh druženja pred halo Tivoli v Ljubljani razšli, smo bili kar malo žalostni, saj se bomo po načrtih ponovno srečali šele čez dve leti.

Sonja Vaupotič

Jedro naše ekipe na gasilskem posnetku

Štirideset uspešnih let

Prejšnji petek sem bil priča prijetnemu dogodku: svečanosti ob 40-letnici knjižnice v Lenartu. Koliko entuziazma, predanosti in strokovnega dela je bilo treba, da v tem času majhna skromna knjižnica zraste v pomembno, odzivno in za kulturno podobo svojega okoliša nepogrešljivo ustanovo!

Srečanje smo izkoristili tudi za temeljit pogovor o novem plačnem sistemu in o zakonih, ki bodo v prihodnje urejali delovna razmerja zaposlenih v kulturi.

Na svečanosti in pogovoru smo seveda so-

delovali le tisti, ki se nam je zdelo to pomembno – zato tudi ni bilo županov in svetnikov iz občin, kjer živijo bralci in obiskovalci lenarške knjižnice.

Zasluge za uspešen dogodek imajo vsi v knjižnici in ob njej, pa vendarle ni mogoče spregledati posebne zavzetosti in optimizma naše sindikalne zaupnice in «pravljíčarke» Darinke Čobec (na sliki v pogovoru z novinarico lokalne radijske postaje).

Doro Hvalica

leta 2000, je ukinila možnost predčasnega upokojevanja za delovne invalide. Ti se odslej upokojujejo pod enakimi pogoji, kot veljajo za zdrave delavce. Le če bi se vam invalidnost poslabšala (kar pa mora ugotoviti invalidska komisija pri ZPIZ), bi se seveda smeli invalidsko upokojiti, še preden bi dopolnili oba pogoja za starostno upokojitev.

Do starostne upokojitve vam manjka še precej let. Letošnjega septembra boste namreč dopolnili šele 26 let pokojninske dobe. Za vas bo namreč (po končanem prehodnem obdobju pokojninske reforme) že veljala »polna« pokojninska doba 38 let. Toliko let boste vi dopolnili šele 1. septembra 2014. Takrat boste stari že 57,5 leta. S »polno« pokojninsko dobo se pred to starostjo ne boste mogli upokojiti.

Postavlja pa se vprašanje, ali bi se pred tem datumom lahko upokojili z »nepolno« pokojnin-

sko dobo. Zaradi pokojninske reforme se matere z večjim številom otrok lahko upokojujejo mlajše, kot je to veljalo pred reformo. Vendar bo to uspelo zgolj ženskam z nadpovprečnim številom otrok. Kolikšna olajšava bo materi priznana, bo odvisno od posameznega leta prehodnega obdobja. Toda ko bo to končano, bo olajšava za enega otroka znašala 8 mesecev, za dva otroka 20 mesecev in za tri otroke 36 mesecev (cela tri leta)! Za četrtega in vsakega naslednjega otroka se bo k 36 mesecem dodalo še po nadaljnjih 20 mesecev. Zakon pa tudi določa spodnjo starostno upokojitveno mejo, pod katero na račun materinstva ne bo mogoče: 56 let (do leta 2013 velja začasna spodnja meja 53 let). To pa je kar dve leti prej, kot je bilo možno pred pokojninsko reformo! Kot rečeno, pa se bodo na račun materinstva lahko mlajše upokojevale le matere z nadpovprečnim številom otrok.

Od leta 2008 dalje bo za ženske z »nepolno« pokojninsko dobo veljala splošna minimalna upokojitvena starost 61 let. Ta se bo lahko zniževala odvisno od števila rojenih in posvojenih otrok. Po končanem prehodnem obdobju bo ženska z enim otrokom mogla uveljavljati olajšavo te starosti za zgolj 8 mesecev. V vašem primeru ta olajšava torej ne bo omogočala zgodnejše upokojitve z »nepolno« pokojninsko dobo od upokojitve s »polno« pokojninsko dobo pri 57,5 leta starosti. To pa pomeni, da lahko računate na datum starostne upokojitve 1. september 2014.

Upam, da vas moj odgovor ni preveč razočaral. Ljudje si v določeni starosti zaželi upokojitve, ker si želijo odpočiti od vsakdanjih prevelikih obremenitev in stresa. Življenje si velja reorganizirati tako, da bo teh obremenitev manj, pa bo lažje zdržati do upokojitve. Veselite se dejstva, da ste še mladi!

Druge športne igre Sindikata KŽI

V Ormožu je bilo vroče

V Ormožu so bile konec prejšnjega tedna 2. športne igre Sindikata kmetijstva in živilske industrije Slovenije (KŽI). V izredno lepem in sončnem vremenu, temperatura v senci se je dvignila na 32 stopinj Celzija, se je v tamkajšnjem športnem centru zbralo več kot 500 tekmovalcev iz osemindvajsetih podjetij, skupaj z vodji ekip, navijači in sindikalnimi zaupniki pa je bilo na igrah blizu 600 udeležencev. Kot gosti so na igrah sodelovali tudi predstavniki PPDIV iz Čakovca.

Na otvoritveni slovesnosti na igrišču Nogometnega kluba Ormož je udeležence pozdravil predsednik republiškega odbora sindikata KŽI Srečko Čater. Po njegovih besedah delavci v kmetijstvu in živilski industriji potrebujejo svoje športne igre – pa ne zato, da bi za vsako ceno osvajali pokale in odličja, temveč zato, da bi se srečali s sindikalnimi sodelavci in prijatelji ter da bi med seboj izmenjali izkušnje. V časih, ki prihajajo in ki za naše kmetijstvo in živilsko industrijo niso posebej obetavni, je to še toliko bolj pomembno. Udeležence pa sta pozdravila tudi ormoški župan Vili Trofenik in direktor Tovarne sladkorja v Ormožu Jurij Dogša.

Najmočnejše ekipe so v Ormož poslali sindikati Perutnine Ptuj, Tovarne Sladkorja Ormož, Kolinske Ljubljana, VVS Jeruzalema Ormož, MIP-a iz Nove Gorice, Emone iz Ljubljane. Sindikat podjetja Ljubljanskih mlekarn je po načelu, da je važno sodelovati in ne zmagati, poslal na igre dve tekmovalki, ki pa sta se prav dobro izkazali v pikadu.

Najbolj naporno je bilo tekmovanje v malem nogometu, ki je potekalo hkrati na štirih lepo urejenih travnatih igriščih, saj so najboljše ekipe z manjšimi premori igrale praktično ves dan na vročem soncu od 9.30 do 18 ure. Med gledalci pa je bilo največ zanimanja za ženski pikado, za kar so po-

skrbele zlasti mične članice ekip, ki jim ni nikoli zmanjkalo navijačev.

Zelo zanimivo je bilo tudi tekmovanje v vlečenju vrvi, kjer je bilo prvih pet ekip zelo izenačenih. Tako so nekajkrat ekipe vlek-le vrv več minut, predno je ena od ekip popustila. To je omogočilo navijačem, da so prišli na svoj račun in z bučnim bodrenjem pomagali svojim. V vlečenju vrvi so v ekipi KZ Sevnica sodelovali tudi člani društva Gamsi (Jože Lisec, Mitja Kovačič in Jernej Blatnik), ki je lani osvojilo državno prvenstvo v vlečenju vrvi. Ker drugi člani ekipe niso bili tako krepki (Jože Lisec je denimo visok več kot dva metra in ima 156 kilogramov), pa v superfinalu vendarle niso mogli premagati žilavih predstavnikov VVS Jeruzalema Ormož, ki si moči nabirajo s težkim delom v vinogradih.

Po tekmovanju sta priznanja in pokale najboljšim podelila Srečko Čater in Dušan Detiček, udeleženci pa so se še dolgo zadržali na družabnem srečanju.

Igre je tokrat že drugič zapored odlično organiziral sindikat podjetja iz Tovarne sladkorja v Ormožu na čelu s Stankom Podgorcem. Organizacija tako velikega tekmovanja, v katerem je v nekaterih discip-

Močne ekipe so na igre poslali sindikati podjetij iz Žita, TS Ormož, KK Ptuj in Perutnine Ptuj.

Udeležence iger so pozdravili (z leve) Vili Trofenik, Jurij Dogša, Dušan Detiček, Anton Luskovič in Srečko Čater.

V nogometu je bilo vroče.

Največ, kar 36 ekip, se je pomerilo v pikadu.

Najboljšim sta priznanja in pokale podelila Srečko Čater in Dušan Detiček.

V vlečenju vrvi je bilo prvih pet ekip zelo izenačenih, zato je bilo tekmovanje še toliko bolj zanimivo.

Katera je močnejša, so preizkusile tudi nekatere najbolj zavzete članice KŽI.

Po končanih igrah so si najbolj oddahnili organizatorji.

linah sodelovalo tudi do 36 ekip, zares ni mačji kašelj. Vendar pa so prizadevni sindikalisti iz ormoške "cukerice", kakor ji pravijo domačini, dokazali, da niso samo odlični športniki, temveč tudi izvrstni organizatorji.

Na koncu srečanja se je Srečko Čater za gostoljubnost in sponzorstvo posebej zahvalil ormoškemu županu Viliju Trofeniku, Tovarni sladkorja v Ormožu na čelu z direk-

torjem Jurijem Dogšo, VVS Jeruzalemu Ormož na čelu z direktorjem Antonom Luskočičem, KZ Ormož in njenemu direktorju Antonu Šalamonu ter Droginemu obratu v Središču ob Dravi na čelu z direktorjem Antonom Prosnikom. Seveda pa je največjo zahvalo namenil sindikalistom iz Tovarne sladkorja, ki so srečanje že drugič zares odlično organizirali.

Tomaž Kšela

Zakaj je največje zanimanje vladalo za ženski pikado, je po pogledu na zmagovalke povsem jasno.

Rezultati:

Pikado: ženske: 1. MIP II. Nova Gorica, 2. Perutnina Ptuj, 3. VVS Jeruzalem Ormož, 4. Jata TMK Žalec, 5. Koroške pekarne; moški: 1. Perutnina Ptuj, 2. KK Ptuj, 3. KZ Sevnica, 4. Jata Krmila Žalec, 5. KZ Ormož.

Mali nogomet: 1. VVS Jeruzalem Ormož, 2. Kruh pecivo Maribor, 3. Žito Ljubljana, Perutnina Ptuj II., 5. Perutnina Ptuj I.

Namizni tenis: 1. KZ Laško, 2. Vinag Maribor, 3. Tovarna sladkorja Ormož, 4. KG Rakičan, 5. Mesarstvo Šentjur.

Vlečenje vrvi: 1. VVS Jeruzalem Ormož, 2. KG Rakičan, 3. Gruda Jurmes, 4. Perutnina Ptuj, 5. KZ Sevnica.

Skupni vrstni red ekip: 1. VVS Jeruzalem Ormož, 2. Perutnina Ptuj, 3. KZ Laško.

20. delovno-športne igre poklicnih gasilcev

Usposobljeni za najzahtevnejše naloge v najtežjih pogojih

V rekreacijskem centru Vogu v Besnici pri Kranju so bile konec prejšnjega tedna 20. delovno-športne igre poklicnih gasilcev. Sodelovalo je več kot tristo petdeset poklicnih gasilcev iz enaindvajsetih javnih zavodov in nekaterih največjih slovenskih podjetij, ki imajo lastne enote poklicnih gasilcev.

Udeležence je pozdravil predsednik sindikata poklicnega gasilstva Slovenije **Bogdan Godnič**. Povedal je, da si sindikat prizadeva vplivati na zakonodajo, ki ureja pravice poklicnih gasilcev, in z delodajalci sklepa kolektivne pogodbe. Sindikat z različnimi metodami delovanja varuje pridobljene pravice, ki jih imajo poklicni gasilci in drugi zaposleni v zavodih po zakonih in kolektivnih pogodbah. Godnič je vse udeležence pozval k ferpleju in jim zaželel veliko športnih uspehov in prijetnega druženja. Igre je odprl predsednik organizacijskega odbora **Boris Kra-**

ljič. Letos je igre prvič organiziral Aerodrom Ljubljana, ki ima lastno gasilsko službo. Na otvoritveni slovesnosti so bili tudi poveljnik gasilske zveze Slovenije **Matjaž Klarič**, glavni inšpektor in predstavnik inšpektorata Republike Slovenije za zaščito in reševanje **Bogomir Zupančič** in drugi. Udeleženci so pogrešali predstavnika ministrstva za obrambo oziroma vlade.

V tekmovalnem in športnem delu srečanja je bilo največ zanimanja za gasilsko delovno disciplino. Štiričlanske ekipe zavodov (vsaj en član ekipe je moral biti starejši od 40 let) so se pomerile v reševanju ponesrečenke s krila letala. Čeprav se je temperatura v Besnici povzpela na 32 stopinj Celzija in so morali gasilci reševati ponesrečenca v gasilskih oblekah, čeladah in rokavicah, so pokazali odlično usposobljenost in pripravljenost za delo in reševanje. Ker so ekipe druga za drugo dosegale boljše rezultate, so se očitno učile na napakah svojih predhodnikov.

Udeležence iger je obiskal in pozdravil tudi predsednik uprave Aerodroma Ljubljana **Vinko Može**. Dejal je, da so v Aerodromu ponosni, da so lahko gostitelji požrtvovalnih ljudi, ki vsakodnevno rešujejo naše domove, življenja in materialne dobrine pred ognjem, ob nezgodah in naravnih nesrečah.

Po končanih tekmah sta priznanja in po-

Igre so odlično organizirali poklicni gasilci iz Aerodroma Ljubljana, ki so bili najboljši tudi v poklicni disciplini.

kale najboljšim podelila sekretar Sindikata poklicnega gasilstva Slovenije **Miloš Mikolič** in **Boris Kraljič**.

Igre so potekale v zelo prijetnem razpoloženju, za katerega so tokrat še posebej poskrbeli Primorci, ki so za prijatelje prinesli velik pršut in sodček ali dva dobrega vipavskega vina.

Prav nič pa niso za njimi zaostajali Lendavčani in mnogi drugi udeleženci. V skrbi za prijetno razpoloženje in pravi športni duh pa so se še posebej izkazali člani ekipe Gasilsko reševalnega centra Ajdovščina, ki so si na koncu prislužili tudi pokal za ferplej v najširšem smislu.

Organizacijski odbor v sestavi **Boris Kraljič** (predsednik), **Brane Kankel**, **Martin Šilar**, **Tomaž Škofic** in **Miloš Mikolič** je igre res so brežhibno organiziral.

Tomaž Kšela

Reševalci so s krila letala reševali ponesrečenko, ki so jo morali čim hitreje odnesti 200 metrov od kraja nesreče.

Rezultati:

Gasilska disciplina: 1. Tehnično gasilsko službo Aerodroma Ljubljana, 2. Gasilska brigada Koper, 3. Gasilsko reševalna služba Kranj, 3. Gasilska enota Nova Gorica; **Odbojka na mivki:** 1. Gasilska enota Nova Gorica, 2. Gasilska brigada Ljubljana, 3. Gasilski zavod Trbovlje; **Metanje trojk na koš:** 1. Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana, 2. Gasilska enota Nova Gorica, 3. Poklicni gasilsko reševalni servis Jesenice; **Streljanje:** 1. Gasilsko reševalna služba Kranj, 2. Poklicna gasilska enota Krško, 3. Gasilski zavod Trbovlje; **Skupno:** 1. Javni zavod gasilska enota Nova Gorica, 2. Javni zavod gasilska brigada Koper, 3. Javni zavod gasilsko reševalna služba Kranj.

Prehodni pokal za gasilsko disciplino je prejela Tehnično gasilska služba Aerodroma Ljubljana. Sponzorji srečanja so bili: Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, BMD inženiring Ilirska Bistrica, Webo Ljubljana, Ets Mihalič Škofja Loka, Mi Star Ljubljana, Trio Tržič, Franc Ovsenek Dvorje pri Cerkljah, Security – Equipment, Union Ljubljana.

Igre so izkoristili za klepet in izmenjavo informacij tudi (z leve) Bogdan Godnič, Vinko Može in Miloš Mikolič.

S Pokojninsko družbo SKB do dodatne pokojnine (2)

Kako sklenemo prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje (PDPZ) pri Pokojninski družbi SKB d. d.

Pokojninska družba SKB d. d. ima odobrene pokojninske načrte za kolektivna in individualna prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja. V pokojninskih načrtih so določeni pogoji za vključitev v zavarovanje, višina premije, naložbena politika in donosi, stroški, pogoji za pridobitev pravic do izplačila pokojninske rente in druga pomembna določila.

Pokojninski načrt KOLEKTIVNEGA zavarovanja se izvaja v podjetjih, kjer se zaposleni dogovorijo s svojim delodajalcem o pogojih in možnostih pristopa k pokojninskemu načrtu. Na osnovi sklenjenega dogovora podpišejo Pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, delodajalec pa nato s Pokojninsko družbo SKB sklene Pogodbo o pristopu k pokojninskemu načrtu. Sledi izpolnjevanje pristopnih izjav, na podlagi katerih pokojninska družba vsem zaposlenim, ki so pristopili k pokojninskemu načrtu, izda police kot dokazilo o sklenjenem zavarovanju. Poudariti je potrebno, da mora v pokojninski načrt vstopiti najmanj 51 % vseh zaposlenih.

V primeru pristopa k pokojninskemu načrtu **INDIVIDUALNEGA zavarovanja** je potreben podpis posebne pristopne izjave Pokojninske družbe SKB. Na njeni podlagi pokojninska družba pripravi polico in uredi vse potrebno za vplačevanje mesečne zavarovalne premije.

V pokojninski načrt in prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje **se lahko vključijo** vsi zavarovanci ali uživalci pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki ga izvaja ZPIZ.

Sklenitvi zavarovanja in prejemu police sledi **obdobje vplačevanja zavarovalnih premij**. Premijo predstavlja denarni znesek, ki ga zavarovavec in/ali delodajalec plačujeta bodisi mesečno, polletno ali letno vnaprej. Le-ta se v neto vrednosti pripisuje na osebni račun zavarovanca. Določi se lahko v odstotku od bruto plače zavarovanca (običajno pri kolektivnih zavarovanjih) ali pa v absolutnem znesku (običajno pri individualnih zavarovancih), ki pa se v takem primeru enkrat letno valorizira.

Znesek premije je tudi davčna olajšava, določena z zakonom in znaša minimalno 3.683 tolarjev mesečno oziroma maksimalno 36.830 tolarjev mesečno. Za znesek premije nad 5.844 odstotka bruto osebnega dohodka zavarovanca ni več davčnih olajšav.

Če ne morete plačati zavarovalne premije, se lahko odločite za **mirovanje plačevanja zavarovalne premije**. To lahko kot plačnik PDPZ s pisno vlogo v primeru izrednih dogodkov in s tem povezanim izpadom dohodkov uveljavljate maksimalno za dobo treh let.

Kot vsaka stvar v našem življenju je tudi pokojninsko zavarovanje povezano s **stroški**, ki so predpisani v pokojninskih načrtih. Pokojninska družba SKB, tako kot vsi drugi ponudniki, zaračunava:

- vstopne stroške,
- izstopne stroške in
- upravljavsko provizijo.

Vstopni stroški se obračunavajo ob vsakokratnem vplačilu premije. V primeru kolektivnega zavarovanja **le-teh v prvem letu ne obračunavamo, so 0 odstotkov, v nadaljnjih letih pa znašajo 3 oziroma 4 odstotke vplačanih premij**, od-

visno od višine poprečne mesečne premije, števila zavarovancev pri delodajalcu in drugih pogojev.

Tudi v primeru individualnega zavarovanja le-teh v prvem letu **zavarovanja ne obračunavamo, naslednja leta pa znašajo 4 odstotke vplačanih premij**. Rečemo lahko, da je to ena najugodnejših ponudb, če ne celo najugodnejša trenutno v Sloveniji.

Izstopni stroški se obračunavajo v primeru izstopa iz zavarovanja in znašajo odstotek od stanja na osebni račun zavarovanca.

Upravljalna provizija se obračunava mesečno v višini 0,125 odstotka od sredstev na osebni račun zavarovanca.

Zavarovanci pridobite pravico do izplačevanja pokojninske rente, če izpolnite naslednje pogoje:

- ste vključeni v PDPZ najmanj 10 let,
- ste dopolnili 58 let in
- uveljavljate pravico do pokojnine po predpisih o obveznem pokojninskem zavarovanju pri ZPIZ.

Posebnost ponudbe Pokojninske družbe SKB sta dva načina izplačevanja pokojninskih rent. Prva možnost je izplačevanje pokojninskih rent do smrti, druga možnost pa je **izplačevanje pokojninskih rent do smrti z zajamčeno dobo izplačevanja**. Pri drugi možnosti si zavarovavec sam izbere število zajamčenih let izplačevanja rente. Če pred potekom tega roka umre, prejema rento do zaključene zajamčene dobe upravičenci oziroma dediči. Seveda pa zavarovavec, ki živi dlje od zajamčene dobe, prejema rento do svoje smrti.

Želim prejeti več informacij, s tem namenom vam pošiljam izpolnjen kupon:

PODJETJE	
IME IN PRIIMEK	FUNKCIJA
NASLOV	
E - POŠTA	TELEFON

KDAJ VAS LAHKO POKLIČEMO OZ. VAM LAHKO OSEBNO PREDSTAVIMO POKOJNINSKI NAČRT IN VSE PODROBNOSTI? (DATUM IN URA)

**POKOJNINSKA
DRUŽBA SKB**

*Pokojninska družba
SKB d. d.*

Slovenska cesta 56-58

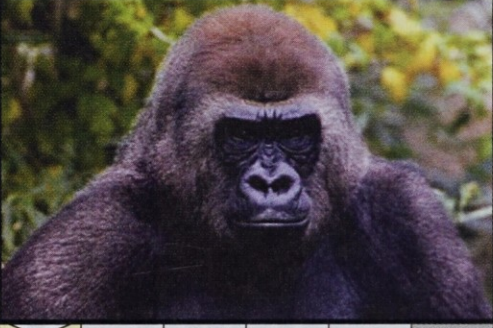

1000 Ljubljana

Tel.: 01/300 94 60

Fax: 01/300 94 61

E-pošta: info@pd-skb.si

www.pd-skb.si

VABIMO VAS NA -----	EVANGELIČANKA	VEKICA RIBA, KI ŽIVI V S. DELU ATLANTIKA	ENCIM ZA RAZKROJ ŠKROBA V SLADKOR	POJAV NA VODI												
FLOS																
PRIJETEN VONJ																
FOSILNI OSTANEK																
KORALNI OTOK				Nova Delavska enotnost	OBČUTEK VELIKE MORALNE VREDNOSTI	AGITACIJA NAMEDNENA IGRA	GRŠKI FILOZOF	TONJE TOMSIČ	SIMON GREGORČIČ	2	3	PRISTAŠ GNOSTICIZMA	ROMUNSKO MOŠKO IME	KOTNIK SLAVKO	ŠPORTNIK, KI GOJI ATLETIKO	
PODALJSEK PLEVE PRI KLASU				LOVSKA PRIPRAVA					LOGIČNO MIŠLENJE							
IVO SVETINA			ZNAČIL. ZLOGOTVORNEGA RJAV KONJ												DROBNA, PODLOGOVATA ŽIVAL	
Avtor: Rudi Murn	TRAJNI GLAGOL							NEGATIVNI ION						LADO ČEBULJ		
	GOSJI SAMEC							STROK ZA IRAN. JEZIK						PRAVOPIS (ZASTAR.)		
REDEK, NEGOVAN GOZD				Nagrada križanka št. 23	MARIBOR. KOREOGRAF					LIDIJA SOTLAR			ANG. IN FRANČ. PLEMISKA STOPNJA			
					GR. DIDAKTIC. PESNIK					ROPARSKI KUŠČAR						
OSEBNI ZAI MEK				KOLONIAL. VOJAK DOMAČIN					ENOTA ZA EL. MOČ				RADIOTELEVIZIJA			
				ANG. PIVO					ZAREBRNICA				MESTO NA POLJSKEM			
REČ					NENADEN, MOČEN VOJASKI NASKOK						RINA				GORSKI REŠEVALNI ČOLN	PEVEC PLESTENJAK
											FIGURA PRI ČETVORKI					
POGLAVAR VOLKOV V »KNJIGI O DŽUNGLI«							NAVEDNICA									
							INFILTRAT									
ŽARGON: TABORISCE													ZGORNJA OKONČINA			LOŠČILO
					PUSTOLOVSKI JUNAK ZGODB MAURICEJA LEBLANCA											
					VOĐITELJ KMEČKIH UPOROV V ANG., 16. ST.				PRITOK UNE V BOSNI	ZAPOR. JEČA (ZASTAR.)	VRSTA KUKAVICE				KDOR Z ŽIVLJENJEM JAMČI ZA KAJ	OKUSNA MORSKA RIBA
					MIRAN POTRČ						IGOR DEKLEVA					
					LIDIJA HREN		KONTAKT DEL KOLESA						100 SREDOZ. RASTLINA			
													FRANČ. PISATELJ (EMILE)			
												ILOVICA	ZIDARSKA ŽLICA			
					MANJŠA STAVBA V VINOGRADU								RUSKI VLADAR			
															EDMONT DANTES	
					ŠTEVNIK					ŽENSKA, KI JE VKLJUČENA V ORGANIZACIJO					IVO ANDRIČ	
					SLOV. PISATELJ (VITAN)					GLAVNA ARTERIJA						
																AKMEIZEM – SMER V RUSKEM PESNIŠTVU V ZAČETKU 20. ST.

GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 23 (20. 6. 2002):

- 1: .....
- 2: .....
- 3: .....
- 4: .....
- 5: .....

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svojega točnega naslova in davčne številke. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 1. julija 2002.**

Pravilna rešitev gesel iz 21. številke Nove Delavske enotnosti: 1. **KALIFORNIA**, 2. **SAN FRANCISCO**, 3. **LOS ANGELES**, 4. **SAN DIEGO**. Nagrado 5000 tolarjev prejme **Roman Marinšek**, Livarska 1, 1241 Kamnik.